

ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ ਜੇ

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਮਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ

ਹੋਰ — ਜਵਾਬਦਾਰ

1986 ਦਾ CWP ਨੰ. 351

5 ਫਰਵਰੀ, 2003

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਅਨੁਛੇਦ। 226-ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਐਕਟ। 1955-ਸ. 17-ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887-ਸ. 13 ਅਤੇ 16- ਇੱਕ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਡੀਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ- ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ AC 1st ਗ੍ਰੇਡ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ - ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ-ਬੋਰਡ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ-ਕੀ FC ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ-ਹੋਈ, ਹਾਂ-FC ਕੋਲ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ 1887 ਐਕਟ ਦੇ /s 16 ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ-ਖੁਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ-ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ - ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਫਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹੋਲਡ, ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਮਪਿਊਡ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। 1887 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇਕ ਰੁਕਾਵਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿੱਤੀ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ

ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 20)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

(ਪੈਰਾ 23)

ਏ.ਐਸ.ਚੀਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸੁਕਾਂਤ ਗੁਪਤਾ, ਡੀਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ

ਕੇਜੀ ਚੌਧਰੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਆਰਐਸਏ ਨੰ. 1993 ਦਾ 2385

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ

ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ

* * *

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਏ.ਐਸ.ਚੀਮਾ ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੇ.ਜੀ.

* * *

1993 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 2395

ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ

ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ

ਏ.ਐਸ.ਚੀਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੇ.ਜੀ.

ਆਰ.ਐਸ.ਏ. 1993 ਦਾ 2396 ਨੰ

ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ

ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ

* *

ਏ.ਐਸ.ਚੀਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੇ.ਜੀ.

ਆਰਐਸਏ ਨੰ. 1993 ਦਾ 2401

ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ

* * *

ਏ.ਐਸ.ਚੀਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੇ.ਜੀ.

ਆਰ.ਐਸ.ਏ. 1993 ਦਾ 2450 ਨੰ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ

ਏ.ਐਸ.ਚੀਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੇ.ਜੀ.

ਨਿਆਂ

ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 351 ਆਫ 1986 ਅਤੇ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2385, 2395 2396 2401 ਅਤੇ 2450 ਆਫ 1993 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਤਤਕਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੰਨਣ ਕੌਰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ 25 ਨਵੰਬਰ, 1985 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-6) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ - ਜਿਸ ਤਹਿਤ 18 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਕਤੂਬਰ, 1982 ਅਤੇ 19 ਦਸੰਬਰ, 1983, ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ

ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸਰਦਾਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਦੋ ਪਿੰਡਾਂ ਮੰਡ ਮਿਆਣੀ ਝੰਡੂਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮੰਡ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। 23 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ, ਜਿਸ ਲਈ ਦੋ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਦੀ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਦਾਅਵਾ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੋਗ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ 26 ਮਾਰਚ, 1959 ਦੀ ਇੱਕ ਤੋਹਫੇ ਡੀਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਸਨ, ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੋਗ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1981 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਮਿਤੀ 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਇੰਤਕਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਕਤ ਇੰਤਕਾਲਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੋਗ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ. ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ।

(4) ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ 1st ਗ੍ਰੇਡ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ AC 1st ਗ੍ਰੇਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਇੰਤਕਾਲਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏਸੀ 1 ਗ੍ਰੇਡ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ:

“ਉਕਤ ਵਿਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 18 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇਖੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਤਭੇਦਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਲ ਐਟ ਐਕਸ. ਅਲ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ, ਇਹ ਹਨ; ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤਹਿਸੀਲ ਭੁਲੱਥ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲ ਭੁਲੱਥ ਸਾਲ 1962 ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ; ਦੂਸਰਾ A.WI ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਦਾਮੀ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਟਾਈਪ ਕਰਨ ਲਈ ਟਾਈਪਿਸਟ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਕੱਚਾ ਖਰੜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ AW2 ਦੁਆਰਾ ਜਿਹੜਾ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਦਾਰਨੀ ਟਾਈਪਿਸਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਪਦਾਰਥ ਦੱਸ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਫਿਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੋ ਨੁਕਤੇ ਵੀ ਮੇਰੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਰਹੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਮਿਤੀ 5 ਸਤੰਬਰ,

1962 ਨੂੰ ਐਕਸ. ਅਲ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) 26 ਮਾਰਚ, 1959 ਦੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਚੰਨਣ ਨੂਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਾਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਤੋਹਫੇ ਦੀ ਡੀਡ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਨੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਇਕੱਠ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋ, ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਨ ਪੱਤਰਾਂ (ਗਿਫਟ ਡੀਡ) ਜਾਂ ਦਾਨੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਚੰਨਣ ਕੌਰ, ਹਾਜ਼ੀਏ ਦੀ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ

ਇਹ ਸੀ ਕਿ 26 ਮਾਰਚ, 1959 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਾਨ ਯੱਗ ਐਕਟ, 1955 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੂਦਾਨ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟਾਇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਾਨ ਯਗਨਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, AC 1st ਗ੍ਰੇਡ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ:

“ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਆਈਬੀਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸਰਦਾਰਨੀ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਭੂਦਾਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਨਹੀਂ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਭੁੱਲ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭੂਦਾਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੰਨਾ ਚਿਰ ਸਾਬਕਾ 'ਤੇ ਦਾਨ ਪੱਤਰ. RI ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਇਸਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਐਲ ਵਿਖੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਸੀ. ਵਿੱਲੋ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜੋ ਦਾਨ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲਤੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਵੱਲ ਝੁਕਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਦਾਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਦਾਰਨੀ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਨੋਭਾ ਭਾਵੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦਾਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਾਨ ਪੱਤਰ ਐਕਸ. ਆਰ. 1 ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਦੀ ਪਿੰਡ ਸਰਦਾਰ ਸੇਹਿਬਵਾਲ ਅਤੇ ਮਿਆਣੀ

ਝੰਡੂਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਆਖਰੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

(6) ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਾਨ ਯੋਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 5'ਫੀਡਿੰਗਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏਸੀ 1 ਗ੍ਰੇਡ ਨੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

9 ਫਰਵਰੀ, 1982 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ।

(7) ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ: ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਈਪੇਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲੈਕਟਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਏ.ਸੀ. 1 ਗ੍ਰੇਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 9 ਫਰਵਰੀ, 1982 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਦੋ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੀ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਨੇ ਕਥਿਤ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਿਆ। AC 1st ਗ੍ਰੇਡ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:-

“ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ੱਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹਰਿਦੁਆਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਔਲਾਦ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸ਼ੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸਿਰ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦਾਨੀ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਉਸਨੇ ਭੂਦਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਚਨਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਹਾਂ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(8) ਤੋਹਫੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭੂਦਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਗਜ਼ ਜ਼ਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਬੋਰਡ ਹਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਪਣੀ ਵੈਧਤਾ ਗੁਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਬੋਰਡ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਬੁਡਾਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਤੇਹਫੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਾਗਜ਼ ਕੁਝ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵੇਰਵੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧੂਰੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਨ ਪੱਤਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਭੂਦਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਭੂਦਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਧਿਰ ਨੇ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਸਿਰਫ਼ ਭੂਦਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਭੂਦਨ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(9) ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 19 ਦਸੰਬਰ, 1983 ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(10) ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਨੂੰ 5 ਨਵੰਬਰ, 1982 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭੂਦਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਬੁੱਧ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਤੱਵ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪੰਜਾਬ ਬੁੱਧ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੁਆਰਾ

ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1982 ਅਤੇ 19 ਦਸੰਬਰ, 1983 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ:

ਮੈਂ ਅਸਲ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ. ਦਾਨ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਚੰਨਣ ਨੂਰ ਅਤੇ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਅਸਲ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਚੰਨਣ ਕੌਰ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਨ ਮਿਤੀ 26 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ ਹੈ, ਸਹਿ-ਜ਼ਾਹਿਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸਮਾਨ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਦੀ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਜੋ ਦਾਨ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਜੁੜੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼ੱਕ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 11 ਸਤੰਬਰ, 1981 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 19 ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਇਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਜੋ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਪਿੰਡ ਮੰਡ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮੰਡ ਝੰਡੂਵਾਲਾ ਤਹਿਸੀਲ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਇਹ ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1970 ਨੂੰ ਬਣੀ ਸੀ। ਭੁਲੱਖ ਨੂੰ 1962 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਣਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ।”

(11) 26 ਮਾਰਚ, 1959 ਦੇ ਤੋਹਫੇ ਡੀਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ: -

'ਦਾਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਅਸਲ ਦਾਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਤੋਂ (7) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਜੇ ਵੀ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ

ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜ
ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ
ਲਈ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ibid.

(12) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 25 ਨਵੰਬਰ, 1985 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ
ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਖਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਿਰ ਹਨ, ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ
ਪੰਜ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਦੀ
ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਿਤ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ
ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਹਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ
ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਿਆ ਕਿ ਵਿਚਾਰ
ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੇ ਕੇ, ਜਿਸ ਦੇ
ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਇਸ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ
ਦੋ ਮੁੱਦਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ:

ਕੀ ਮੁਦਈ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ

ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ
ਭੂਦਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ

(14) ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਵੱਲੋਂ 25 ਸਤੰਬਰ, 1990 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ
ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 30 ਜੁਲਾਈ, 1993 ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ
ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਜ ਆਰ.ਐਸ.ਏ. ਅਦਾਲਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(15) ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸਨ, 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਦੀ ਕਥਿਤ
ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦਾਅਵਾ ਉਪਰੋਕਤ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਪਰ
ਉਹ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ
ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ (1993 ਦੇ ਆਰ.ਐਸ.ਏ. ਨੰ. 2450 ਵਿੱਚ) ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ
ਸਿਰਲੇਖ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ. ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ
ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 1

ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ।

(16) ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(17) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਜੋ ਆਰਐਸਏਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 25 ਨਵੰਬਰ, 1985 ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਮਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਉਕਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸੇ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਉਸਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਕੈਨਾਲ ਅਫਸਰ, ਹਿਸਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਸਦਰ ਅੰਜਮਾਨ ਅਹਿਮਦੀਆ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਸਿਰੰਜਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿਸੰਗ ਬਿਆਸ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (4) ਅਤੇ ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (5)।**

- (1) 1979 PLR 359
- (2) 1983 CLJ (C & Cr.) 12
- (3) 1983 ਪੀਯੂ 432
- (4) 1984 ਪੀਯੂ 535
- (5) 1991 ਪੀ.ਯੂ. 78

(18) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੋਧੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਭੂਦਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਮਲਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਇੰਤਕਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ਼ ਏਸੀ 1 ਗ੍ਰੇਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(19) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਮਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੋਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਵੈ-ਮੋਟੂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹੱਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ ਮਿਤੀ 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦੀਵਾਨੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੰਨਣ ਕੌਰ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(20) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। s ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇਕ ਰੁਕਾਵਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।

(21) ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਾ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਭਾਵ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੌਣ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਸਨ, ਉਹ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ।

(22) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ, 1973 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਦਰ ਅੰਜਮਾਨ ਅਹਿਮਦੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਨਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕੁਝ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਕੋਲ ਏਕੀਕਰਨ ਕਾਰਜਾਂ ਦੌਰਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਸਵੈ-ਮੋਟੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਨੇ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿਸੰਗ ਬਿਆਸ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਖੁਦ-ਮੁਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਦੋ ਰੈਫਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਦੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(23) 5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਨੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। AC 1st ਗ੍ਰੇਡ ਨੇ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਠੋਸ ਤਰਕ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਵਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

(24) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਵਿਚ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਇੰਤਕਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ AC 1st ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭੂਧਾਨ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 5 ਨਵੰਬਰ, 1982 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਯਗਨਾ ਬੋਰਡ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਭੂਧਾਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ; ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਭੂਧਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਨ ਪੱਤਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕੇ। ਮੈਨੂੰ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਆਰਡਰ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਸਟ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਹੈ, ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

(25) ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਿਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੀਘਿਆ ਹਾਂ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਥਾਈ ਟੀਕੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਜੋ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(26) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 1 ਮੈਰਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ